2023/2820

18.12.2023 г.

# РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2023/2820 НА КОМИСИЯТА

**от 15 декември 2023 година**

**за предоставяне на спешно финансово подпомагане за селскостопанските сектори, засегнати от природни бедствия, в Гърция и Словения**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета ([1]), и по-специално член 221, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

(1) С Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1465 на Комисията ([2]) беше осигурено спешно финансово подпомагане на няколко държави членки, сред които са Гърция и Словения, за селскостопанските сектори, засегнати от специфични проблеми, които оказват въздействие върху икономическата жизнеспособност на селскостопанските производители, включително някои неблагоприятни метеорологични явления. След като посоченият регламент за изпълнение влезе в сила, в Гърция и Словения неотдавна настъпиха нови извънредни природни бедствия с неблагоприятно въздействие върху икономическата жизнеспособност на селскостопанските производители.

(2) През август и септември 2023 г. части от Гърция бяха засегнати от горски пожари с безпрецедентен мащаб, а впоследствие и от наводнения, които се отразиха тежко на земеделската земя в пострадалите региони.

(3) Между 3 и 4 август 2023 г. в Словения бяха регистрирани необичайно високи количества валежи, както и поройни дъждове, които доведоха до свлачища и наводнения, засегнали неблагоприятно значителна част от земеделската земя на посочената държава членка.

(4) Въпреки че има признаци, че подобни явления възникват в цялостния контекст на увеличаващите се рискове за селското стопанство, свързани с изменението на климата, интензивността на явленията в Гърция и Словения беше необичайна.

(5) Значителните щети, причинени от тези явления на селскостопанските производители, и произтичащата от тях загуба на доходи за засегнатите земеделски стопани в Гърция и Словения застрашават икономическата жизнеспособност на стопанствата.

(6) Съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1465 Гърция и Словения получиха помощ за справяне с последствията от специфични проблеми за селскостопанските производители. Помощта обаче не е достатъчна с оглед на мащаба и сериозността на щетите, причинени на производителите от извънредните метеорологични явления, настъпили през лятото на 2023 г. Поради това следва да се приеме нова извънредна мярка, която да допринесе за справяне със специфичните проблеми вследствие на тези явления.

([1]) ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/1465 на Комисията от 14 юли 2023 г. за осигуряване на спешно финансово подпомагане за селскостопанските сектори, засегнати от специфични проблеми, оказващи въздействие върху икономическата жизнеспособност на селскостопанските производители (ОВ L 180, 17.7.2023 г., стр. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1465/oj).

(7) Посочените трудности представляват специфичен проблем по смисъла на член 221 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, който не може лесно да бъде разрешен чрез мерки, предприети съгласно членове 219 или 220 от посочения регламент. Положението не е свързано конкретно с установено единично смущение на пазара или конкретна заплаха от такова. То не е свързано нито с мерки за борба с разпространението на болести по животните, нито със загубата на потребителско доверие поради рискове за общественото здраве, здравето на животните или на растенията.

(8) Сумите, предоставяни на Гърция и Словения, следва да се определят, като се вземе предвид по-специално съответната тежест на тези две държави в селскостопанския сектор на Съюза въз основа на нетните тавани за директни плащания, определени в приложение V към Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), както и въздействието на неотдавнашните събития в посочените държави членки.

(9) Гърция и Словения следва да разпределят помощта чрез възможно най-ефективните методи въз основа на обективни и недискриминационни критерии, отчитащи степента на затрудненията и икономическите щети, пред които са изправени съответните земеделски стопани. Те следва да гарантират, че земеделските стопани са крайните получатели на помощта, и да не допускат смущения на пазара или нарушения на конкуренцията.

(10) Тъй като чрез сумите, отпуснати на Гърция и Словения, ще се преодолеят само частично икономическите затруднения, пред които са изправени земеделските стопани, на държавите членки следва да се даде възможност да предоставят допълнително национално подпомагане на производителите съобразно условията и сроковете, определени в настоящия регламент.

(11) С цел на Гърция и Словения да се предостави гъвкавост за разпределяне на помощта съобразно положението на съответните земеделски стопани, следва да се позволи тя да бъде съчетавана с друго подпомагане, финансирано от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, без земеделските стопани да бъдат свръхкомпенсирани.

(12) С цел да се избегне свръхкомпенсиране Гърция и Словения следва да вземат предвид подпомагането, предоставено по линия на други инструменти за подпомагане на национално равнище или на равнището на Съюза, или чрез частни схеми в отговор на съответните икономически загуби.

(13) Поради бюджетни съображения Съюзът следва да финансира разходите, направени от Гърция и Словения по тази извънредна мярка, само когато тези разходи са направени до определена дата за допустимост на разходите. Следователно подпомагането по извънредната мярка следва да бъде изплатено до 31 май 2024 г.

(14) Гърция и Словения следва да съобщават на Комисията подробна информация за прилагането на настоящия регламент, за да се даде възможност на Съюза да наблюдава ефикасността на мярката, въведена с него.

(15) С цел да се гарантира, че помощта ще достигне до земеделските стопани във възможно най-кратък срок, на Гърция и Словения следва да се предостави възможност за незабавното прилагане на настоящия регламент. Поради това настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

(16) Мярката, предвидена в настоящия регламент, е в съответствие със становището на Комитета за общата организация на селскостопанските пазари,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

*Член 1*

1. На Гърция се предоставя помощ от Съюза в общ размер от 43 082 500 EUR, а на Словения се предоставя помощ от Съюза в общ размер от 8 585 500 EUR за осигуряване на извънредно подпомагане на земеделски стопани при спазване на определените в настоящия регламент условия.

([3]) Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

2. Гърция и Словения използват сумите по параграф 1 за мерки, насочени към компенсиране на най-засегнатите земеделски стопани за икономическите загуби, които оказват въздействие върху тяхната жизнеспособност.

3. Мерките се предприемат въз основа на обективни и недискриминационни критерии, които отчитат икономическите загуби, претърпени от засегнатите земеделски стопани, и гарантират, че произтичащите от тях плащания не водят до смущения на пазара или нарушаване на конкуренцията.

4. Гърция и Словения гарантират, че когато земеделските стопани не са преки бенефициери на плащанията на помощ от Съюза, икономическата полза от тази помощ се прехвърля изцяло към тях.

5. Посочените в параграф 1 разходи на Гърция и Словения във връзка с плащанията за мерките по параграф 2 са допустими за помощ от Съюза само ако тези плащания бъдат извършени до 31 май 2024 г.

6. Мерките по настоящия регламент може да се съчетават с друго подпомагане, финансирано от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

7. Гърция и Словения могат да предоставят допълнително национално подпомагане за мерките, предприети съгласно параграф 2, до най-много 200 % от съответните суми, определени в параграф 1, въз основа на обективни и недискриминационни критерии, при условие че произтичащите от това плащания не водят до смущения на пазара, нарушаване на конкуренцията или свръхкомпенсиране.

8. С цел да се избегне свръхкомпенсиране при предоставянето на подпомагане по настоящия регламент Гърция и Словения вземат предвид подпомагането, предоставено по линия на други инструменти за подпомагане на национално равнище или на равнището на Съюза, или чрез частни схеми в отговор на съответните икономически загуби.

*Член 2*

1. Във връзка с мерките, изпълнявани по член 1, Гърция и Словения своевременно и не по-късно от 29 февруари 2024 г. уведомяват Комисията за следното:

а) описание на мерките, които трябва да бъдат предприети;

б) критериите, използвани за определяне на методите за предоставяне на помощта, и обосновката за разпределянето на помощта сред земеделските стопани;

в) планираното въздействие на мерките с оглед компенсиране на земеделските стопани за икономическите загуби;

г) действията, предприети за проверка на това дали е постигнато планираното въздействие на мерките;

д) действията, предприети за избягване на нарушаването на конкуренцията и на свръхкомпенсирането;

е) прогнозата за изплащанията на средствата от Съюза до 31 май 2024 г., с разбивка по месеци;

ж) размера на допълнителното подпомагане, предоставено в съответствие с член 1, параграф 7;

з) действията, предприети за контрол върху допустимостта на земеделските стопани и за защита на финансовите интереси на Съюза.

2. Не по-късно от 15 октомври 2024 г. Гърция и Словения уведомяват Комисията за общия размер на сумите, изплатени по всяка мярка, по целесъобразност с разбивка на помощта от Съюза и допълнителната национална помощ, броя и вида на бенефициерите, както и оценката на ефективността на мярката.

*Член 3*

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 15 декември 2023 година.

*За Комисията*
*Председател*
Ursula VON DER LEYEN